

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 13 maart 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2018-002010 - gemeente Zutphen
Activiteit : ontwikkeling Noorderhaven en Achtermars in Zutphen
Verlenen/weigeren : verlenen verlenging ontheffing

Aanvrager : gemeente Zutphen
Zaaknummer : 2018-002010

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van gemeente Zutphen, Postbus 41, 7200 AA Zutphen, hierna te noemen de aanvrager, van 2 februari 2018 om een verlenging van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 2 februari 2018 ontvingen wij een aanvraag van gemeente Zutphen voor de verlenging van een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten van de gierzwaluw en de huismus en artikel 3.5 lid 2 voor het opzettelijk verstoren en artikel 3.5 lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen voor de volksgezondheid of openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van reden van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project eerder een ontheffing verleend door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland op 21 januari 2015 met kenmerk FF/75C/2013/0322A. Deze ontheffing is verleend tot en met 31 december 2019. Omdat een aantal werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend nog niet is afgerond, heeft de aanvrager gevraagd de vigerende ontheffing te verlengen. Het plangebied is opgedeeld in verschillende blokken (bijlage 2), van deze blokken zijn de blokken 8, 10, 13 en 14 afgerond en opgeleverd. De overige blokken (blok 1 t/m 7, blok 11 en 12 en blok 15 t/m 19) moeten nog gerealiseerd worden.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 2 juli 2018 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij e-mail van 15 juni 2018 hebben verzocht.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er zijn zienswijzen ingekomen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

om de ontheffing van 21 januari 2015 met kenmerk FF/75C/2013/0322A

aan gemeente Zutphen, Postbus 41, 7200 AA Zutphen;

TE VERLENGEN TOT 1 januari 2030;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	B
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	B
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	B

Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De voorschriften ten aanzien van de gierzwaluw, huismus en vleermuizen uit de vigerende ontheffing van 21 januari 2015 met kenmerk FF/75C/2013/0332A blijven ongewijzigd van kracht en zijn opgenomen in tabel 2 van deze ontheffing. Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het gebied zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 1 januari 2030.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten door de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-002010.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-002010.
9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de gierzwaluw, huismus en vleermuizen.
10. De deskundige op het gebied van de gierzwaluw, huismus en vleermuizen houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-002010. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

Soortspecifieke voorschriften

11. De maatregelen uit de oorspronkelijk verleende ontheffing van 21 januari 2015 met kenmerk FF/75C/2013/0332A met de daarbij behorende bijlagen blijven van kracht. Deze maatregelen zijn opgenomen in tabel 2 van deze ontheffing en dienen te worden uitgevoerd.
12. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 9 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
13. Gedurende de looptijd van de ontheffing dient monitoring naar het gebruik van de projectlocatie door beschermde soorten en de ingebruikname van voorzieningen te worden uitgevoerd. Deze monitoring dient jaarlijks gerapporteerd en overhandigd te worden aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-002010.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Het voornemen is om het verouderde bedrijventerrein in Zutphen opnieuw in te richten. Een van de projecten is het realiseren van het deelgebied Noorderhaven en ander deel is het inrichten van het deelgebied Achtermars. Het plangebied wordt opnieuw ontwikkeld met maximaal 1.050 woningen en ruimte voor onder andere horecavoorzieningen, kantoren, kleinschalige bedrijfsruimten, detailhandel en culturele voorzieningen. Verder komen er twee nieuwe spooronderdoorgangen en een raamwerk van openbare ruimte met straten, pleinen, parken en een haven die het gebied moet verbinden met de stad en de IJssel. Het betreft hier een lopend project waarvoor een ontheffing is verleend door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die verloopt op 31 december 2019. Er vinden geen wijzigingen in het project plaats. De planning van de werkzaamheden is opgenomen in de bijlage bij deze ontheffing.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Voorafgaand aan de oorspronkelijke aanvraag heeft als vooronderzoek literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Er heeft in 2014 een quickscan plaatsgevonden waarbij gericht gezocht is naar nestlocaties en verblijfplaatsen van beschermde soorten. Daarnaast heeft op 17 april, 11 en 12 juni, 27 augustus en 22 september 2014 een soortgericht onderzoek plaatsgevonden op basis van het Vleermuisprotocol 2013 en de soortenstandaards huismus en gierzwaluw. De ontheffing is verleend in 2014, waarna in 2016 en 2017 monitoring heeft plaatsgevonden waarvan verslaglegging is gedaan.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- nesten van de huismus;
- nesten van de gierzwaluw;
- kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- zomerverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis;
- zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger.

Niet aangetroffen zijn:

- beschermde dier- of plantensoorten aangetroffen waarvoor een ontheffing nodig is. Voor deze soorten is een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen van toepassing en zullen de nodige voorzorgsmaatregelen om het doden en/of vernielen van deze dier- en plantensoorten te voorkomen (zorgplicht, Wnb art. 1.11).

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de werkzaamheden worden:

- 12 nestlocaties/nesten van de gierzwaluw beschadigd en vernield,
- 20 nestlocaties/nesten van de huismus beschadigd en vernield;
- 3 zomerverblijfplaatsen, 1 kraamverblijfplaats en 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield en worden vleermuizen verstoord;
- zomerverblijfplaats(en), van de Ruige dwergvleermuis beschadigd en vernield en worden vleermuizen verstoord;
- zomerverblijfplaats(en), van de Laatvlieger beschadigd en vernield en worden vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Sloop heeft inmiddels plaatsgevonden. Omdat de sloop buiten het broedseizoen van de huismus en de gierzwaluw plaats heeft gevonden en buiten de overwinteringsperiode en

voortplantingsperiode van vleermuizen worden de meest kwetsbare perioden gemeden. De sloop van de bebouwing heeft de grootste gevolgen voor wat betreft de verblijfplaatsen en door deze uit te voeren buiten de meest kwetsbare periode worden risico's als het doden, verwonden of verstoren van broedende vogels en vleermuizen tot het minimum beperkt dan wel voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in de volgende tabel.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huismus	Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de broedperiode van de huismus welke globaal van half maart t/m augustus loopt. Er geldt echter voor het broedseizoen geen standaard periode, waardoor het van belang is of er een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Sloop van de panden in de woonwijk binnen het gebied van de Noorderhaven met nestplaatsen van de huismus mag pas worden uitgevoerd wanneer ten minste 3 maanden voorafgaand aan de sloop nestplaatsen in de vorm van musvriendelijke hagen of nestkasten of vogelviedes zijn geplaatst die samen geschikt zijn voor broedgelegenheid van ten minste 80 mussen.	Plaatsen van 150 nestplaatsen in de vorm van vogelviedes of nestkasten of musvriendelijke hagen, voorwaarden: - worden 3 maanden voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden geplaatst; - zijn van duurzaam materiaal vervaardigd; - worden niet verstoord door de [sloop- en bouwwerkzaamheden]; - worden op minimaal 3 meter hoogte boven maaiveld geplaatst. - 70 van de in totaal 150 nestplaatsen dienen in de directe omgeving van het gebied Achtermars gerealiseerd te worden en dienen minimaal drie maanden voor aanvang van de werkzaamheden aanwezig te zijn. - 80 van de in totaal 150 nestplaatsen dienen in de directe omgeving van het gebied Noorderhaven gerealiseerd te worden en dienen minimaal drie maanden voor aanvang van de werkzaamheden aanwezig te zijn. Het leefgebied moet te allen tijde behouden blijven, het is daarom	Voorafgaand aan de worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt. Na ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn. Als er nog exemplaren aanwezig zijn dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden tot de dieren uit zichzelf vertrokken zijn.	70 permanente nestgelegenheden in de vorm van vogelviedes of inbouwnestkasten dienen te worden gerealiseerd voor de huismus binnen het deelgebied Achtermars. 80 permanente nestgelegenheden in de vorm van vogelviedes of inbouwnestkasten dienen te worden gerealiseerd voor de huismus binnen het deelgebied Noorderhaven. De inbouwnestkasten dienen over de gehele lengte van de dakrand te worden gerealiseerd, zowel aan de voorzijde als de achterzijde van het huis. Het plangebied moet zo ingericht worden dat er voldoende groen aanwezig is wat van belang is voor een functioneel leefgebied.

		noodzakelijk om tijdelijke natuur te realiseren.		
Gierzwaluw	Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de broedperiode van de huismus welke globaal van half maart t/m augustus loopt. Er geldt echter voor het broedseizoen geen standaard periode, waardoor het van belang is of er een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.	Plaatsen van 60 gierzwaluwnestkasten in het deelgebied Achtermars en 30 gierzwaluwnestkasten in het deelgebied Noorderhaven, voorwaarden: - Gierzwaluwkasten worden op verschillende gebouwen aan de westzijde gerealiseerd. - De kasten moeten minimaal 3 maanden voorafgaande aan het voortplantingsseizoen aanwezig te zijn en dienen voor de gierzwaluw kenbaar gemaakt te worden door middel van lokroepen.	Voorafgaand aan de worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt. Na ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn. Als er nog exemplaren aanwezig zijn dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden tot de dieren uit zichzelf vertrokken zijn.	Aanbrengen van 90 tot 120 gierzwaluwinbouwkasten in/aan de nieuwbouw in het deelgebied Achtermars en 30 gierzwaluwinbouwkasten in/aan nieuwbouw in het deelgebied Noorderhaven.. De kasten dienen een vrije invliegrouwe hebben voor de gierzwaluw van minimaal 1 meter breed en 3 meter diep zonder kans op verkeersslachtoffers Deze inbouwkasten dienen zoveel mogelijk vergelijkbaar te zijn met de oorspronkelijke nestplaatsen en zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke nestplaatsen, niet in de volle zon en in groepjes geplaatst te worden. De kasten moeten minimaal 3 maanden voorafgaande aan het voortplantingsseizoen aanwezig te zijn en dienen voor de gierzwaluw kenbaar gemaakt te worden door middel van lokroepen. Bovengenoemde punten moeten vastgelegd worden in het bestemmingsplan, dit omdat nog niet alle plannen bekend zijn.
Gewone dwergvleermuis	De werkzaamheden die betrekking hebben op het te slopen gebouw dienen uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare kraam-, paar- en overwinteringsperiode. Deze perioden lopen globaal van mei tot half juli, van half augustus tot en met half oktober en van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de	Plaatsen van 12 vleermuiskasten geschikt als zomerverblijfplaats en vier vleermuiskasten geschikt als paarverblijfplaats voor het deelgebied Achtermars tegen een oud schoolgebouw en op gevels van andere gebouwen te worden geplaatst binnen een straal van 200 meter van de huidige vaste rust- of	Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt, het ongeschikt maken van verblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Na ongeschikt maken vindt een nadere controle	Aanbrengen van 12 permanente zomerverblijfplaatsen en vier permanente paarverblijfplaatsen in de nieuwbouw van et deelgebied Achtermars conform het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Aanbrengen van 36 permanente zomer- en paarverblijfplaatsen in

	weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen.	verblijfplaatsen. Voor een overzicht van de locaties verwijzen wij naar bijlage 4 bij dit besluit. Het plaatsen van 36 tijdelijke vleermuiskasten geschikt als zomer- en paarverblijfplaats in het deelgebied Noorderhaven binnen een straal van 200 meter van de huidige vaste rust- of verblijfplaatsen. Voor een overzicht van de locaties verwijzen wij naar bijlage 4 bij dit besluit. De tijdelijke zomerverblijfplaatsen dienen minimaal drie maanden en de paarverblijfplaatsen dienen minimaal zes maanden voorafgaand aan de uitvoer van de werkzaamheden op geschikte locaties te zijn geplaatst. In het deelgebied Achtermars dienen 4 tijdelijke kraamkasten te worden gerealiseerd. Deze kraamkasten dienen gerealiseerd te worden conform het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Er dienen 4 tijdelijke kraamverblijfplaatsen in het deelgebied Noorderhaven gerealiseerd te worden voor de gewone dwergvleermuis, die tevens ook geschikt zijn als winterverblijfplaats. Voor een overzicht van de locaties verwijzen we naar bijlage 4 bij dit besluit. Plaatsen van vleermuisgeleidende schermen om de vliegroutes van de vleermuizen te behouden.	plaats of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Dit is met een vleermuisonderzoek in de avond. Als er nog exemplaren aanwezig zijn dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden tot de dieren uit zichzelf vertrokken zijn.	het deelgebied Noorderhaven conform het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. In het deelgebied Achtermars dienen 4 permanente kraamkasten te worden gerealiseerd. Deze kraamkasten dienen gerealiseerd te worden conform het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Er dienen 4 tijdelijke kraamverblijfplaatsen in het deelgebied Noorderhaven gerealiseerd te worden voor de gewone dwergvleermuis, die tevens ook geschikt zijn als winterverblijfplaats. Deze kraamkasten dienen gerealiseerd te worden conform het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Realiseren van laanbeplanting welke functioneert als vliegroute voor de vleermuizen. Bovengenoemde punten moeten vastgelegd worden in het bestemmingsplan, dit omdat nog niet alle plannen bekend zijn.
Ruige dwergvleermuis	De werkzaamheden die betrekking hebben op het te slopen gebouw dienen	Plaatsen van 12 vleermuiskasten	Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen	Realiseren van laanbeplanting welke functioneert als

	uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare paarperiode. Deze periode loopt globaal van half augustus tot en met half oktober. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen.	Geschikt als paarverblijfplaats tegen een oud schoolgebouw en op gevels van andere gebouwen te worden geplaatst binnen een straal van 200 meter van de huidige vaste rust- of verblijfplaatsen. Voor een overzicht van de locaties verwijzen wij naar bijlage 4 bij dit besluit. De tijdelijke zomerverblijfplaatsen dienen minimaal drie maanden en de paarverblijfplaatsen dienen minimaal zes maanden voorafgaand aan de uitvoer van de werkzaamheden op geschikte locaties te zijn geplaatst. Plaatsen van vleermuisgeleidende schermen om de vliegroutes van de vleermuizen te behouden.	ongeschikt gemaakt, het ongeschikt maken van verblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Na ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Dit is met een vleermuisonderzoek in de avond. Als er nog exemplaren aanwezig zijn dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden tot de dieren uit zichzelf vertrokken zijn.	vliegroute voor de vleermuizen. Bovengenoemde punten moeten vastgelegd worden in het bestemmingsplan, dit omdat nog niet alle plannen bekend zijn.
Laatvlieger	De werkzaamheden die betrekking hebben op het te slopen gebouw dienen uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare kraam- en overwinteringsperiode. Deze perioden lopen globaal van mei tot half juli en van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen.	Plaatsen van 2 paalkasten geschikt als zomerverblijfplaats voor de laatvlieger. Het realiseren van 8 tijdelijke zomerverblijfplaatsen voor de laatvlieger in het deelgebied Noorderhaven. De tijdelijke zomerverblijfplaatsen dienen minimaal drie maanden en de paarverblijfplaatsen dienen minimaal zes maanden voorafgaand aan de uitvoer van de werkzaamheden op geschikte locaties te zijn geplaatst. Plaatsen van vleermuisgeleidende schermen om de vliegroutes van de vleermuizen te behouden.	Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt, het ongeschikt maken van verblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Na ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Dit is met een vleermuisonderzoek in de avond. Als er nog exemplaren aanwezig zijn dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden tot de dieren uit zichzelf vertrokken zijn.	Behouden van de 2 paalkasten en eveneens realiseren van mogelijkheden van verblijfplaatsen voor de laatvlieger in de nieuw te bouwen woningen door het realiseren van inbouwkasten en open stootvoegen met toegang tot de spouw. Het realiseren van 8 permanente verblijfplaatsen voor de latvlieger in het deelgebied Noorderhaven. Realiseren van laanbeplanting welke functioneert als vliegroute voor de vleermuizen. Bovengenoemde punten moeten vastgelegd worden in het bestemmingsplan, dit omdat nog niet alle plannen bekend zijn.

De maatregelen zijn opgenomen in memo's en rapporten die behoren bij de oorspronkelijke ontheffing met kenmerk FF/75C/2013/0322, verleend door het RVO. Voor een geschikte plaatsing van de alternatieve verblijfplaatsen (zowel tijdelijk als permanent) verwijzen wij u naar de kennisdocumenten van de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Deze kennisdocumenten zijn te vinden op de website van BIJ12. Daarnaast zijn in bijlage 4 kaarten toegevoegd van de al gerealiseerde en nog te realiseren alternatieve verblijfplaatsen.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende.

Een ontheffing is noodzakelijk voor de huismus en de gierzwaluw voor het verbod op het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1, lid 2) en voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger voor het opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4).

Na het afronden van alle werkzaamheden binnen het plangebied zullen op de planlocatie voldoende verblijfmogelijkheden aanwezig zijn van gelijkwaardige kwaliteit als de oorspronkelijke mogelijkheden voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Het realiseren van permanente verblijfplaatsen zal vastgelegd worden in het bestemmingsplan, omdat de ontheffing is aangevraagd voor een gemeentelijke planwijziging waarbij veel partijen betrokken zullen zijn. Door het vastleggen van de maatregelen in het bestemmingsplan dienen alle partijen zich hieraan te houden. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het naleven van deze voorschriften. Door de aanwezigheid van ruim voldoende permanente verblijfplaatsen in de toekomstige situatie en de overmaat aan tijdelijke alternatieven gedurende de uitvoerperiode wordt de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten niet aangetast. Het gehele projectgebied wordt geschikt gehouden voor de soorten.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort(en) welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort(en) en verbod(en) wordt de ontheffingstermijn verlengd en ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soort(en) en verbod(en).

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Het project is locatiegebonden. Het plangebied is een verouderd bedrijventerrein wat opnieuw ontwikkeld wordt tot nieuw centrum stedelijk en economisch gebied met ruimte voor woningen, horecavoorzieningen, kantoren, kleinschalige bedrijfsruimte, detailhandel en culturele voorzieningen. Om dit hoogwaardige woon- en leefklimaat te realiseren is er vanuit het beleid gekozen voor herstructurering en intensivering van het bestaand stedelijk gebied boven nieuwe stadsuitbreidingen.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (werken buiten de kwetsbare perioden) wordt schade aan de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en

de laatvlieger zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is het voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn. Dit is aangegeven in tabel 1.

De werkzaamheden van het project staan gepland voor een lange periode. Sloop heeft plaatsgevonden en nieuwbouw wordt gerealiseerd op het moment dat er voldoende markt voor is. Omdat er een tekort is aan woonruimte en omdat de bebouwing uit de oorspronkelijke situatie niet geschikt is als woonruimte is besloten om de bestaande bebouwing te slopen en nieuwbouw te realiseren. Na het gereedkomen van het project is er voldoende woonruimte beschikbaar en is de woonruimte ook geschikt om te wonen en te leven. Verder zijn er diverse andere voorzieningen die gerealiseerd worden om een nieuw centrum stedelijk en economisch gebied te vormen. Hiermee worden de werkzaamheden uitgevoerd volgens de belangen zoals aangegeven in tabel 1 van deze ontheffing.

Beoordeling van belangen

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Door het toepassen van mitigerende maatregelen voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger zijn voldoende geschikte alternatieve tijdelijke en permanente verblijfplaatsen aanwezig voor de soort tijdens en na de uitvoer van de renovatiewerkzaamheden. Er worden permanente verblijfplaatsen aangeboden op locaties die overeenkomstig met de oorspronkelijke verblijfplaatsen, waardoor deze permanente verblijfplaatsen dezelfde functie kan vervullen als in de oorspronkelijke situatie. Hierdoor kan worden geconcludeerd dat de gunstige staat van instandhouding voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger niet in het geding komt.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

Zienswijze

Zienswijze van de heer P. Kelder, namens gemeente Zutphen te Zutphen, gedateerd 12 december 2018

1. Het plangebied wat is aangegeven in voorschrift 1 en bijlage 1 van de ontheffing omvat niet het gehele plangebied. Het verzoek is om het plangebied aan te passen, zodat het gehele gebied wordt weergegeven waarop de ontheffing van toepassing is.
2. In tabel 2 zijn voor de huismus enkel 70 tijdelijke en permanente mitigerende nestplaatsen genoemd voor de locatie Achtermars, er worden echter daarnaast ook 80 tijdelijke en permanente mitigerende nestplaatsen gerealiseerd in het deel Noorderhaven. Dit is in overeenstemming met het activiteitenplan van 2013. Het verzoek is om ook de 80 tijdelijke en permanente mitigerende nestplaatsen voor de huismus op te nemen in tabel 2 van de ontheffing.

3. Het voorschrift dat sloop in het deelgebied Noorderhaven pas mag plaatsvinden wanneer er tijdelijke nestkasten voor huismussen zijn gerealiseerd komt niet overeen met de ontheffing van het RVO, welke voorafgaat aan deze nieuwe ontheffing. In de ontheffing van het RVO en de mitigerende maatregelen is opgenomen dat de sloop van door mussen gewoonde gebouwen in het deelgebied Noorderhaven pas mag plaatsvinden als voldoende mushagen zijn gerealiseerd. Het verzoek is om het voorschrift in tabel 2 met betrekking tot de aanvang van de sloop aan te passen zodat deze overeen komt met de eerder verleende ontheffing en de huidige status in het deelgebied.
4. Voor de gierzwaluw zijn enkel de tijdelijke en permanente voorzieningen voor het deelgebied Achtermars opgenomen. Het verzoek is om ook de voorzieningen voor de gierzwaluw voor het deelgebied Noorderhaven toe te voegen bij de maatregelen zoals deze genoemd zijn in tabel 2 van de ontheffing.
5. Het behouden van de gevel waarin de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis is aangetoond, aan de Marsweg 10, kan in verband met de bouwtechnische situatie van het pand waar deze gevel onderdeel van uitmaakt, niet behouden blijven. Bij de sloop van het pand zal de muur niet kunnen blijven staan door de constructie die toegepast is. Dit is in de looptijd van de voorgaande ontheffing al duidelijk geworden en toen is besloten om kraamkasten te realiseren. Het verzoek is om het voorschrift met betrekking tot het handhaven van de gevel in tabel 2 aan te passen.
6. De verwijzing naar de locaties voor de realisatie van de zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis klopt niet in tabel 2. Er wordt verwezen naar bijlage 3, dit is echter de planning. Het verzoek is om de verwijzing te wijzigen naar bijlage 4 waar wel een afbeelding van de locaties is weergegeven.
7. Voor de gewone dwergvleermuis zijn enkel de tijdelijke en permanente voorzieningen voor het deelgebied Achtermars opgenomen in de voorschriften. Het verzoek is om de voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis voor het deelgebied Noorderhaven toe te voegen bij de maatregelen zoals deze genoemd zijn in tabel 2 van de ontheffing.
8. De tijdelijke en permanente te realiseren verblijfplaatsen voor de laatvlieger in het deelgebied Noorderhaven ontbreken in tabel 2 van de ontheffing. Het verzoek is deze toe te voegen in de tabel.
9. De verwijzing naar voorliggende ontheffing in bijlage 3 bij het besluit klopt niet. Er is geen bijlage opgenomen waarin de voorliggende ontheffing is bijgevoegd.

Reactie op zienswijze

Wij hebben de zienswijze beoordeeld en geven hier onze reactie weer op de ingediende zienswijze.

1. De begrenzing van het plangebied is aangepast, zodat het plangebied zoals beschreven in voorschrift 1 en in bijlage 1 van de ontheffing op de juiste wijze wordt weergegeven.
2. De realisatie van 80 tijdelijke en permanente nestplaatsen voor de huismus in het deelgebied Noorderhaven zijn opgenomen in tabel 2 van deze ontheffing.
3. Het voorschrift in tabel 2 met betrekking tot de aanvang van de sloopwerkzaamheden na realisatie van nestkasten voor huismussen is aangepast, zodat deze overeenkomt met de voorliggende ontheffing en het daarbij horende mitigatieplan. De werkzaamheden waren al van start gegaan in overeenstemming met de voorschriften en het mitigatieplan uit de voorliggende ontheffing, zoals ook blijkt uit het monitoringsverslag van 2017 en 2018.
4. De tijdelijke en permanente voorzieningen voor gierzwaluwen in het deelgebied Noorderhaven zijn toegevoegd aan tabel 2 van de ontheffing.
5. Het voorschrift met betrekking tot het behouden van de muur waarin het kraamverblijf is aangetroffen is verwijderd en vervangen door een voorschrift met 4 tijdelijke en een voorschrift met 4 permanente kraamverblijfplaatsen die gerealiseerd dienen te worden.
6. De verwijzing naar de locaties van de te realiseren zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in tabel 2 is aangepast van bijlage 3 naar bijlage 4.

7. In tabel 2 zijn de realisatie van 36 tijdelijke en permanente kasten geschikt als zomer- en paarverblijfplaats en de realisatie van 4 kraamkasten die tevens geschikt zijn als winterverblijfplaats in het deelgebied Noorderhaven toegevoegd.
8. De tijdelijke en permanente verblijfplaatsen voor de laatvlieger voor het deelgebied Noorderhaven zijn toegevoegd in tabel 2 van de ontheffing.
9. De verwijzing naar voorliggende ontheffing met bijlagen is aangepast. Er wordt nu verwezen naar de voorliggende ontheffing waarbij het ontheffingsnummer is aangegeven.

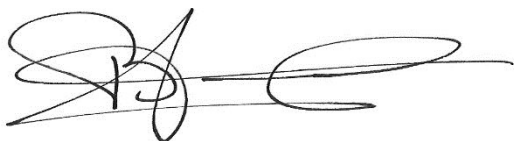
Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde verlenging worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

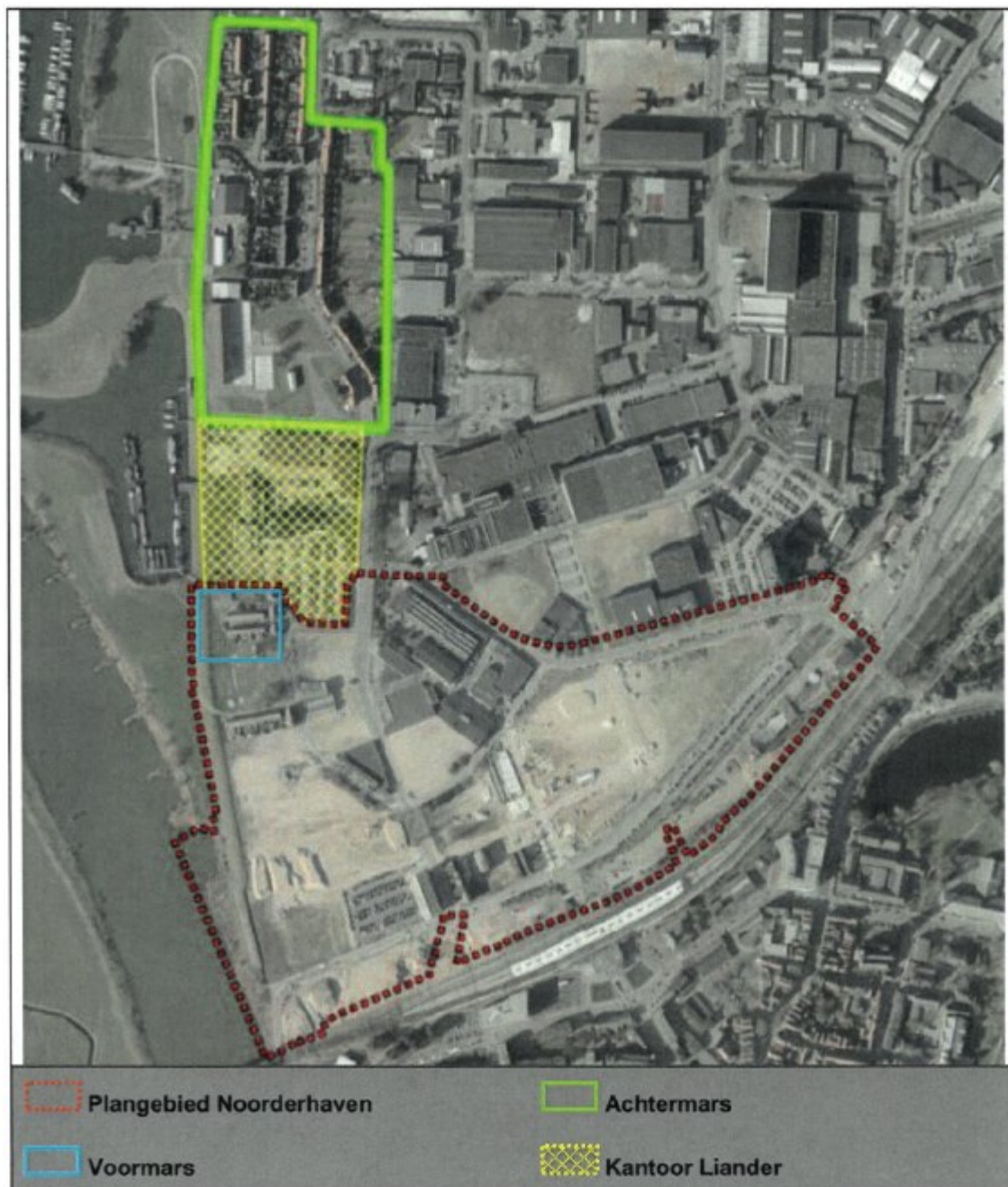
Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betalen van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: Overzicht toekomstige situatie
- Bijlage 3: Planning van de werkzaamheden
- Bijlage 4: kaarten met geplaatste en nog te plaatsen alternatieve verblijfplaatsen

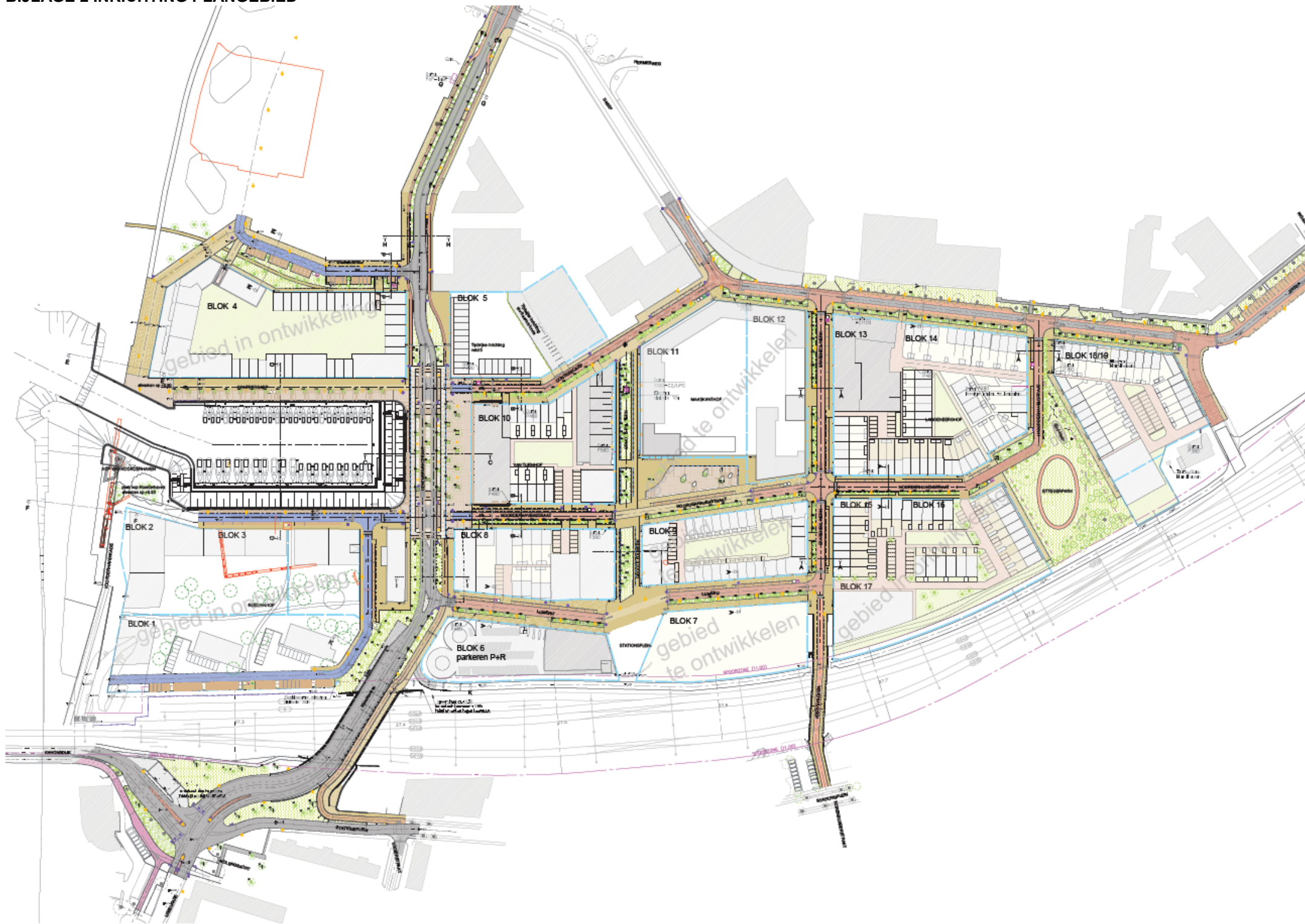
BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Figuur 1 Het plangebied waarop de ontheffing betrekking heeft (Achtermars, Noorderhaven en Voormars). Het kantoor van Liander (geel gearceerd) behoort niet tot het plangebied waarvoor de ontheffing is aangevraagd.

BIJLAGE 2 INRICHTING PLANGEBIED

Planning van de uit te voeren werkzaamheden.

Veld	Aantal		Type	huur / koop	PLANNING				2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023			
	m2	bvo			ehd	start ontwikkeling	start verkoop	start bouw	oplevering	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4			
Veld10		13	grondgebonden	koop	2015 Q3	2016 Q4	2017 Q3	2018 Q2					13																											
		34	appartementen	koop	2015 Q3	2016 Q2	2016 Q4	2018 Q2				34																												
	793	0	commercieel		2015 Q3	2016 Q2	2016 Q4	2018 Q2																																
Veld 18, 19		28	grondgebonden	koop	2016 Q1	2017 Q2	2018 Q2	2018 Q4						28																										
		52	appartementen	koop belegger ?	2019 Q3		2020 Q2	2021 Q3																																
Veld 15, 16, 17		37	grondgebonden	koop	2017 Q1	2018 Q2	2019 Q1	2019 Q3							37																									
		40	appartementen	koop belegger ?	2020 Q2		2021 Q2	2022 Q2																																
Veld 1,2,3		17	appartementen	huur app wb1	2017 Q1		2018 Q1	2018 Q4							17																									
	veld 1	17	appartementen	koop belegger ?	2017 Q3		2018 Q1	2018 Q4							17																									
	Haven blokken	75	appartementen	koop	2018 Q2	2019 Q2	2020 Q1	2021 Q2																																
	IJssel blokken	87	appartementen	koop	2018 Q2	2019 Q2	2020 Q1	2021 Q2																																
	350		commercieel		2018 Q2	2019 Q2	2020 Q1	2021 Q2																																
Veld 4		450	commercieel		2016 Q4	2018 Q2	2019 Q1	2021 Q1																																
		18	grondgebonden	koop	2016 Q4	2018 Q2	2019 Q1	2021 Q1							18																									
		120	appartementen	koop	2016 Q4	2018 Q2	2019 Q1	2021 Q1							120																									
Veld 9		400	commercieel		2018 Q2	2019 Q1	2019 Q4	2020 Q4																																
		28	appartementen	koop	2018 Q2	2019 Q1	2019 Q4	2020 Q4																																
		23	grondgebonden	koop	2018 Q2	2019 Q1	2019 Q4	2020 Q4																																
Veld 11, 12		330	commercieel		2015 Q4		2018 Q3	2019 Q4																																
		119	appartementen	Vesteda	2015 Q4		2018 Q3	2019 Q4																																
		7	grondgebonden	Vesteda	2015 Q4		2018 Q3	2019 Q4																																
Veld 21		62	grondgebonden	koop	2020 Q1	2020 Q4	2021 Q3	2022 Q4																																
		47	appartementen	koop	2020 Q1	2020 Q4	2021 Q3	2022 Q4																																
	IJssel blokken	74	appartementen	koop	2020 Q4	2021 Q2	2022 Q1	2023 Q2																																
	180		commercieel		2020 Q4	2021 Q2	2022 Q1	2023 Q2																																
Veld 5		28	appartementen	koop	2019 Q3	2020 Q2	2021 Q1	2022 Q2																																
		26	grondgebonden	koop	2019 Q3	2020 Q2	2021 Q1	2021 Q4																																
Koop																																								
grondgebonden			grondgebonden																																					
appartementen			appartementen																																					
Vesteda																																								
Koop belegger ?			appartementen																																					
Huur wb1			grondgebonden																																					
Huur wb1			appartementen																																					
					TOTAAL (nog te realiseren):				952																															

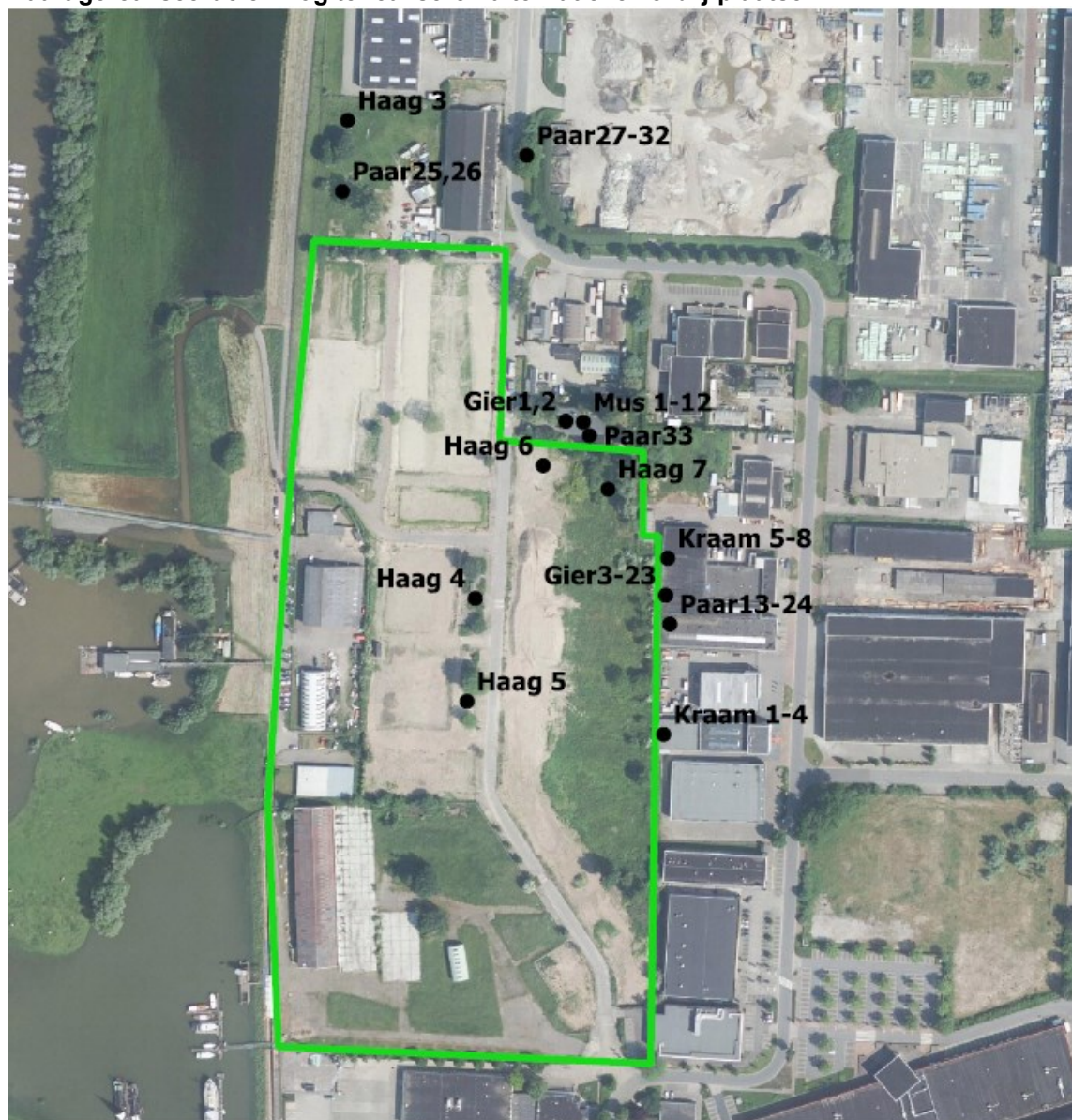
Gereeliseerd				
veld 13/14		29	grondgebonden	huur wb1
		44	appartementen	huur wb1
		12	grondgebonden	koop
		13	grondgebonden	koop
Veld 10	479	31	appartementen	huur wb1
Veld 8	360	19	appartementen	huur wb1
		8	grondgebonden	koop
Broodfabriek	1411			
Totaal gereeliseerd	2250	156		
TOTALEN OVERALL	4753	1108		

Ontwikkelen	
Verkoop	
Realisatie ggb	
Realisatie app	
Start bouw is levering grond	

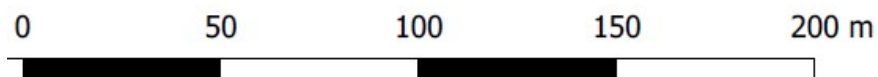
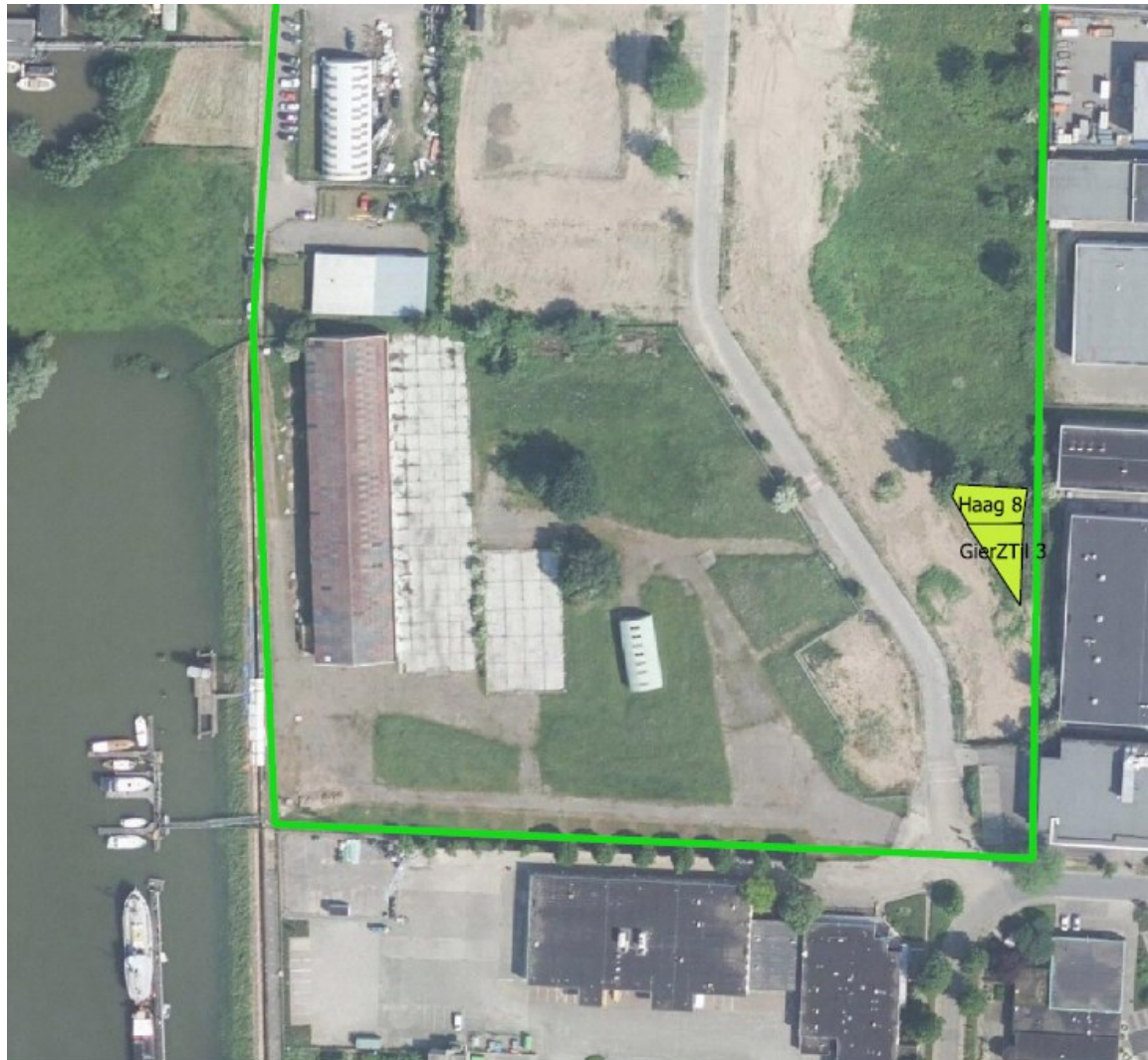
koop	totaal	grondgebonden	appartementen
2016	47	13	34
2017	28	28	0
2018	175	55	120
2019	213	23	190
2020	163	88	75
2021	74	0	74
2022	0	0	0
	700	207	493

BIJLAGE 4

Kaart gerealiseerde en nog te realiseren alternatieve verblijfplaatsen

Figuur 4 Reeds geplaatste alternatieve voorzieningen in Achtermars. Mus nestkasten voor huismussen, Paar zijn paarkasten voor vleermuizen, Kraam zijn kraamkasten voor vleermuizen, Haag zijn hagen voor huismussen en Gier zijn gierzwaluwkasten die gerealiseerd zijn. De getallen erachter zijn om de verschillende locaties aan te duiden.

Figuur 5 Nog te plaatsen alternatieve voorzieningen in Achtermars. Haag is een haag voor huismussen en GierZTil is een gierzwaluwtil die nog gerealiseerd moeten worden in deze gebieden. De nummers erachter is de aanduiding van de locatie.

Figuur 6 Reeds geplaatste alternatieve voorzieningen in Noorderhaven. InbVI zijn inouwkasten voor vleermuizen, Paar zijn paarkasten voor vleermuizen, Haag zijn hagen voor huismussen en GierZTil zijn gierzwaluwtilen die gerealiseerd zijn. De getallen erachter zijn om de verschillende locaties aan te duiden.

Figuur 7 Nog te plaatsen alternatieve voorzieningen in Noorderhaven. InbMus zijn inbouwkasten voor huismussen, InbVI zijn inbouwkasten voor vleermuizen en InbGier zijn inbouwkasten voor de gierzwaluw. De getallen erachter zijn om de verschillende locaties aan te duiden.